

offentlige Autoriteter paa private Skolers Bekostning. Men det kan man ikke finde rigtig; jeg tror, at det vilde være en meget ubelig Veie at komme ind paa. Det, der afgjør, om en Skole skal have Understøttelse eller ikke, bør ikke være, om den er oprettet af den eller den Autoritet, deri ligger der jo ikke nogen stor Garant, men derimod, om Skolens Virksomhed opfylder de Betingelser for at faae Understøttelse, som fra et almindeligt Samfundsstandpunkt eller af almindelig Interesse for denne Sag maa kræves. Saadanne almindelige Betingelser maa man naturligvis fastsætte ikke blot med Hensyn til Elevernes og Lærernes Antal, men ogsaa med Hensyn til de Fag, der undervises i, og den Fuldkommenhed, hvortil Undervisningen bliver dreven, saa at man kunde se, at disse Skoler virkelig vare af Nytte for Samfundet. Men naar disse Betingelser ere opfyldte, er der heller ingen Grund til at negte Understøttelse til en saadan Handelskole, fordi den ikke er oprettet af en eller anden Forening eller bestaaende offentlig Institution. Den Bemærkning, der gjøres i den høitærede Indrengsministers Skrivelse, at saadanne private Handelskoler ofte ere til Nytte for vedkommende Private selv, saaledes at Hjælpen i Virkeligheden ikke blev ydet Skolen, men snarere Personerne, er neppe berettiget, thi det er jo ganske ligegyldigt, om vedkommende Bestyrer af en saadan Skole desuden har en økonomisk Fordel deraf eller ikke, det er ikke det, det kommer an paa; naturligvis maa enhver Bestyrer af en saadan Skole have Noget at leve af, og skal den Betragtning maade gjøres gjældende, at vi ikke ville understøtte en Skole, der oprettes af en Privatmand, som lever af sin Skole, saa komme vi ind paa en fuldstændig bagvendt Betragtning maade. Det, der maa være det Afgjørende, er den Nytte, Skolen gjør, men man kan ikke give sig til at undersøge, hvorvidt Skolen giver nogen økonomisk Fordel eller ikke. Dette er Grunden til, at man har tiltraadt Forslaget, men under den udtrykkelige Reservation i Betænkningen, „at Understøttelsen ikke blot bliver de Skoler tildele, til hvilke den efter Skrivelsen agtes indskrænket, men gives til alle de Skoler (ogsaa rent private), som opfylde disse almindelige Betingelser med Hensyn til Elevantal og Rundstabsmeddelelse“. Det er altsaa en betingelsesvis Tiltræden af dette Vædringsforslag, som vi anbefale. — Jeg har ingen Bemærkninger at gjøre for Diebliffet med Hensyn til den grønlandske Handel, men jeg skal bemærke, at der er nedsat et Underudvalg for at undersøge disse Forhold. Dette Underudvalg har imidlertid ikke kunnet afslutte sine

Arbejder, og det er ikke dets Skyld, det ligger i, at den Literatur, der vedrører de grønlandske Handelsforhold, stadig voger, idet Sagen endnu bestandig drøftes imellem de forskjellige Sagkyndige og diskuteres i Pressen, og Underudvalget har derfor ment ikke endnu at burde afslutte sit Arbejde, men vil opstaa til gjøre Indstilling til Finantsudvalget indtil mellem 2den og 3die Behandling. — Hermed har jeg omtalt Vædringsforslagene vedrørende § 19.

Jeg skal nu gaa over til at omtale de Vædringsforslag paa § 26, der vedrøre Indrengsministeriet. To af Vædringsforslagene ere stillede af Ministeren og tiltraadte af Udvalget, og dem behøver jeg altsaa ikke at omtale. — Hvad de to andre Vædringsforslag angaar, dem under Nr. 156 og 157, kan jeg fatte mig kort. Det første Vædringsforslag er en Konsekvens af Thingets egen Beslutning ifjor angaaende Forholdene ved Simfjorden og de der opstaaede Klager og Spørgsmaal, vedrørende Byrderne paa de Arealer og de Grunde, der eiedes ved Simfjorden, men som vare bortskjullede. Man har tiltraadt Ministerens Forslag om at yde 25000 Kr. til den forlangte Undersøgelse, men man har ment, at denne Undersøgelse burde udstrækkes til det Stykke, som findes betegnet i Underænderingsforslaget ved Ordene fra „Thorsminde forbi Flade Sø“, fordi man antog, at der der var, om ikke et ganske lignende Forhold, saa dog Forhold, som det kunde være ønskeligt at faae undersøgt med det Samme, og hvortil Bevillingen uden Ulempe kunde bruges, naar overhovedet hele dette Arbejde var sat i Værk. Ordet „indtil“ er kun tilføjet for at fastslaa Summen. Denne stod efter Ministerens Vædringsforslag paa en lidt ubestemt Maade, som om den mulig var ment kalkulatorisk, men det har Udvalget ikke villet gaa ind paa. Jeg antager forøvrigt ikke, at dette har nogen praktisk Betydning med Hensyn til Spørgsmaalet om Ministerens Tilslutning eller ikke, saa jeg behøver ikke nærmere at dvæle herved.

Der findes desuden omtalt paa forskjellige Steder i Betænkningen nogle Forhold, som jeg skal berøre med et Par Ord og henlede den høitærede Ministers Opmærksomhed paa for at foranledige et Svar fra hans Side her i Salen. Det første angaar Uddelingen af Præmier til veldyrkede Husmandslodder. Denne Uddeling har ofte givet Anledning til Misforståelse og Klager her i Thinget, idet man mente, dels at den skete vilkaarlig uden tilstrækkelig fastslaaet Plan, saaledes at det ene Amt fik for Meget, og det andet Amt fik for